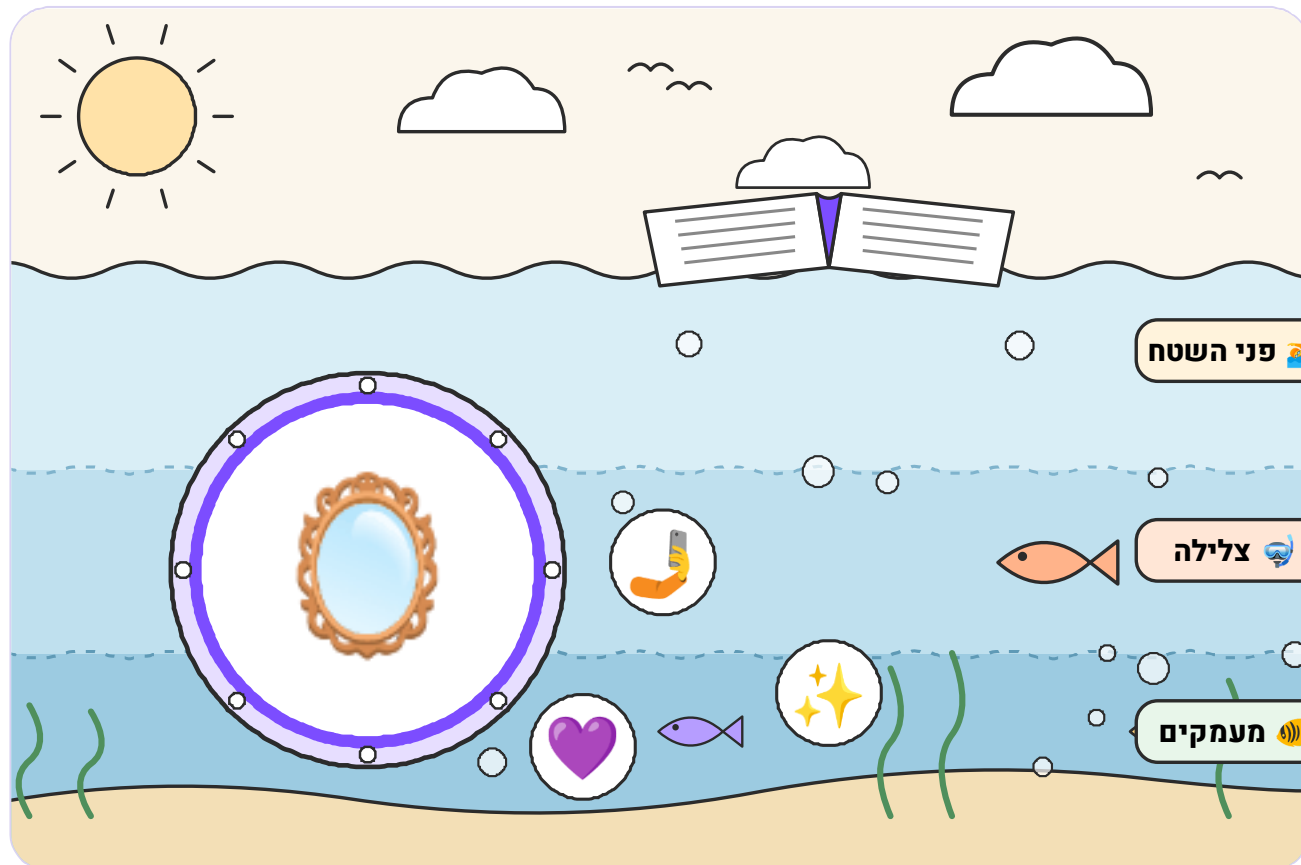

אמת מול אשליה ברשת

פילטרים, סטוריז ודימוי גוף – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 6 ..... הטקסט: הסטורי שלי והחיים שלי
- 7 ..... חלק א' – שחייה על פני השטח
- 8 ..... חלק ב' – צלילה
- 10 ..... חלק ג' – מעמקים
- 13 ..... בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 14 ..... מפתח תשובות למורה

כלים לקריאה

- 2 ..... דף האסטרטגיות
- 3 ..... מפת הצלילה
- 4 ..... סימניות לגזירה
- 5 ..... כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מסכמים במשפט

מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?

בוחנים בעין ביקורתית

האם הנימוקים משכנעים? מה חסר?

מחברים לחיים

איפה פגשתי משהו דומה? מה עמדתי?

בזמן הטקסט

מסמנים בעיפרון

מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.

עוצרים בתחנות

מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?

ממפים את הטיעון

טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה ומסקנה. שימו לב למילות קישור.

לפני הטקסט

מציצים בכותרת ובתמונה

על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?

קובעים מטרה

למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?

מזהים סוגה ומטרה

טור, כתבה, מאמר טיעוני? מה הכותב/ת רוצה להשיג?

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט ☐

קראתי את כל הטקסט עד הסוף ☐

סימנתי מילה שלא הבנתי ☐

קראתי שוב את מה שלא היה ברור ☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טור אישי בבלוג

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
מתגמלות	מקבלות רווח או שכר	
תוכן מלוטש	חומר שעובד ושופר עד שנראה מושלם	
צריכה ביקורתית	שימוש מתוך בחינה וחשיבה, לא קבלה עיוורת	
מסגרת ציבורית	כללים וחוקים שחלים על כולם	
תמונות שעברו עיבוד	תמונות ששוננו בכלים דיגיטליים	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- האם הטיעון משכנע? למה?
- מה טענת הנגד החזקה ביותר?
- מה עמדתי המנומקת?
- איך זה מתחבר לחברה שלנו?

השאלה שלי: 📝

אמת מול אשליה ברשת
חט"ע

צלילה

בין השורות

- מה תפקיד הפסקה בטקסט?
- איזה יחס לוגי יוצרת מילת הקישור?
- מה המטרה של הכותב/ת?
- מה פירוש הביטוי בהקשר?

השאלה שלי: 📝

אמת מול אשליה ברשת
חט"ע

פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

השאלה שלי: 📝

אמת מול אשליה ברשת
חט"ע

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

מתוגמלות	מקבלות רווח או שכר
תוכן מלוטש	חומר שעובד ושופר עד שנראה מושלם
צריכה ביקורתית	שימוש מתוך בחינה וחשיבה, לא קבלה עיוורת
מסגרת ציבורית	כללים וחוקים שחלים על כולם
תמונות שעברו עיבוד	תמונות ששוננו בכלים דיגיטליים
ובכל זאת	הסתייגות ומעבר לשאלה חדשה
ועל כן	הצגת תוצאה
לעומתם	ניגוד – הצגת עמדה שכנגד

הטקסט · טור אישי בבלוג

הסטורי שלי והחיים שלי

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טור אישי בבלוג. על מי לדעתכם מוטלת האחריות לדימוי גוף לא מציאותי ברשת – עלינו או על הרשתות?

הניחוש שלי:

מילון קטן

מתוגמלות

מקבלות רווח או שכר

תוכן מלוטש

חומר שעובד ושופר עד שנראה מושלם

צריכה ביקורתית

שימוש מתוך בחינה וחשיבה, לא קבלה עיוורת

מסגרת ציבורית

כללים וחוקים שחלים על כולם

תמונות שעברו עיבוד

תמונות ששוננו בכלים דיגיטליים

הערות שלי

---

1 אני אוהבת לצלם. באמת. אבל בשבוע שעבר קרה לי משהו שגרם לי לחשוב. העליתי סטורי מהחוף: שקיעה כתומה, שיער מתבדר ברוח, חיוך גדול. תוך שעה – עשרות תגובות של לבבות.

2 מה שלא רואים בסטורי: צילמתי ארבעים ושלוש פעמים עד שיצא 'נכון'. הפעלתי פילטר שמחליק את העור ומאיר את העיניים. ובין צילום לצילום רבתי עם אחי, היה לי קר, והחול נכנס לי לכל מקום.

3 בלילה גללתי בסטורי של אחרים וחשבתי: כולם נראים מושלמים. ואז נפל לי האסימון – גם הם צילמו ארבעים ושלוש פעמים. גם להם היה קר. אנחנו משווים את מאחורי הקלעים שלנו לחלון הראווה של אחרים.

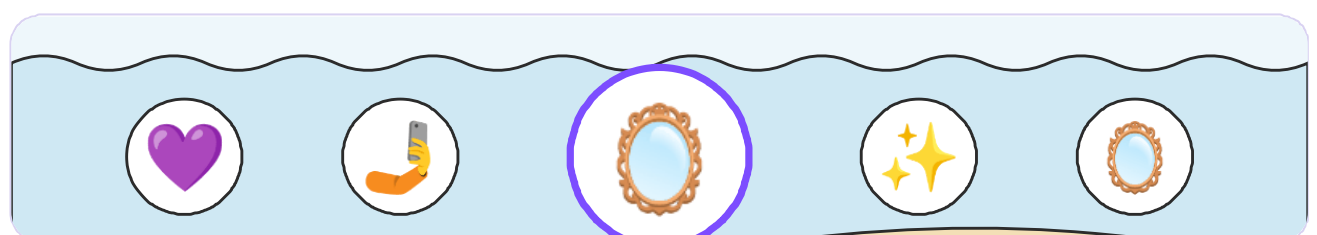
● **תחנת עצירה:** עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

4 אז החלטתי על שלוש שאלות שאני שואלת לפני שאני משווה: מה לא רואים בתמונה? מה הייתי מרגישה אילו הייתי פוגשת את האדם הזה בלי מסך? ומה אני אוהבת בעצמי שאין לו שום קשר לתמונה?

5 אני ממשיכה לצלם. אבל עכשיו, לפעמים, אני מעלה גם תמונה עם שיער מבולגן. מסתבר שגם עליה יש לבבות.

6 ובכל זאת, נשאלת השאלה אם הפתרון הוא רק אישי. יש הטוענים שהאחריות מוטלת גם על הרשתות עצמן, המתוגמלות על כל דקה שבה אנו נשארים מול המסך, ועל כן מעודדות תוכן מלוטש ומושווה. לעומתם, יש הסבורים שאיש אינו יכול להגן עלינו מפני עצמנו, ושחינוך לצריכה ביקורתית חשוב יותר מכל חוק. נראה כי האמת נמצאת באמצע: מודעות אישית לצד מסגרת ציבורית שמחייבת, למשל, סימון תמונות שעברו עיבוד.

פסקת הרחבה – חט"ע

שאלות לפי עומק • חט"ע

הסטורי שלי והחיים שלי

שם: _____

חלק א' - שחייה על פני השטח

נאחר בטקסט את העמדות, הנימוקים והפרטים המרכזיים.

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

כמה פעמים צילמה הכותבת עד שהתמונה 'יצאה נכון'?

א. ארבע   ב. ארבעים ושלוש

ג. מאה

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה לא נראה בסטורי?

א. השקיעה הכתומה

ג. החיוך

ב. הריב עם האח והקור

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה עושה הכותבת היום?

א. הפסיקה לצלם

ב. מעלה לפעמים גם תמונות לא מושלמות

ג. מצלמת רק עם פילטר

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
בפסקה האחרונה מוצגת עמדה אחת בלבד.	☐	☐
לפי הטור, הרשתות מתוגמלות על כל דקה שבה אנו נשארים מול המסך.	☐	☐
הכותבת מסיקה שהפתרון הוא חינוך בלבד, בלי מסגרת ציבורית.	☐	☐
סימון תמונות שעברו עיבוד מובא כדוגמה למסגרת ציבורית.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: ובכל זאת ועל כן לעומתם כלומר

1. _____, נשאלת השאלה אם הפתרון הוא רק אישי.

2. הרשתות מתוגמלות על כל דקה מול המסך, _____ מעודדות תוכן מלוטש ומושווה.

3. _____, יש הסבורים שאיש אינו יכול להגן עלינו מפני עצמנו.

שאלות לפי עומק • חט"ע

הסטורי שלי והחיים שלי (המשך)

שם:

חלק ב' - צלילה

ננתח את מבנה הטיעון, את מילות הקישור ואת המעבר מהאישי לציבורי.

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שבו הטור עובר מהדיון האישי לדיון הציבורי.
- סמנו בירוק את מילות הקישור בפסקה האחרונה, ובכחול את משפט המסקנה.

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

7

מיינו את המשפטים לפי תפקידם בטיעון (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

הפריט	טענה	טענת נגד	מסקנה
האחריות מוטלת גם על הרשתות	☐	☐	☐
איש אינו יכול להגן עלינו מפני עצמנו	☐	☐	☐
מודעות אישית לצד מסגרת ציבורית	☐	☐	☐
הרשתות מתוגמלות על כל דקה מול המסך	☐	☐	☐

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

8

מתחו קו בין מילת הקישור לתפקידה הלוגי

א. ניגוד - הצגת עמדה שכנגד

1. ובכל זאת

ב. הסתייגות ומעבר לשאלה חדשה

2. ועל כן

ג. הבאת דוגמה

3. לעומתם

ד. הצגת תוצאה

4. למשל

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

9

מהי מטרתה העיקרית של הכותבת בטור?

- א. לשכנע להפסיק להשתמש ברשת
- ב. לעורר מודעות להשוואה בין 'מאחורי הקלעים' ל'חלון הראווה'
- ג. ללמד איך לצלם שקיעה

שאלות לפי עומק · חט"ע

הסטורי שלי והחיים שלי (המשך)

שם:

מבנה ומטרה

צלילה · בין השורות

10

מה תפקידה של הפסקה האחרונה ("ובכל זאת...") במבנה הטקסט?

א

מסכמת את הסיפור האישי בלבד

ב

מרחיבה את הדיון מהאישי לציבורי ומציגה עמדות מנוגדות

ג

מביאה דוגמה נוספת לצילום

מבנה ומטרה

צלילה · בין השורות

11

מה היחס הלוגי שמבטאת המילה "לעומתם"?

א

ניגוד

ב

סיבה

ג

תוצאה

מבנה ומטרה

צלילה · בין השורות

12

הסבירו כיצד המעבר מהסיפור האישי לדיון הציבורי בפסקה האחרונה תורם להשגת מטרת הכותבת. הביאו שתי דוגמאות מהטקסט.

מבנה ומטרה

צלילה · בין השורות

13

הכותבת קובעת כי "האמת נמצאת באמצע". הציגו את שתי העמדות שעליהן מבוססת מסקנה זו, וכתבו אם לדעתכם המסקנה משכנעת. נמקו בעזרת הטקסט.

שאלות לפי עומק · חט"ע

הסטורי שלי והחיים שלי (המשך)

שם:

מארגן גרפי

צלילה · בין השורות

14

השלימו טבלת טיעון לשתי העמדות שבפסקה האחרונה ולעמדת הכותבת.

עמדה	נימוק	ביטוי לשוני מהטקסט

חלק ג' - מעמקים

נגבש עמדה אישית מנומקת ונחבר את הדיון לחוויה שלנו.

העברה למקרה חדש

המעמקים · מעבר לשורות

15

מה נועם יכול לעשות? הסתמכו על העמדות בטור ועל ההצעה של הכותבת.

מקרה לבחינה: נועם והתמונה המוחלקת

נועם (17) מצלם חברים מהשכבה לעמוד צילומים משותף. חברה ביקשה ממנו להחליק את עורה בתמונה, ונועם מתלבט אם לציין שהתמונה עברה עיבוד.

הסטורי שלי והחיים שלי (המשך)

שם:

כתיבה ונימוק

המעמקים • מעבר לשורות

16

כתבו מאמר טיעון קצר (8-10 שורות): 'האם יש לחייב סימון של תמונות שעברו עיבוד?' – טענה, שני נימוקים, טענת נגד והפרכתה, מסקנה. השתמשו בשלוש מילות קישור לפחות.

[illegible]

כלי חוסן

המעמקים • מעבר לשורות

17

כתבו קטע רפלקטיבי במבנה מעש"ה על רגע שבו תוכן מלוטש ברשת השפיע עליכם: מה קרה, מה הרגשתם, אילו שאלות שאלתם (היעזרו בשאלות הכותבת), ואיזו הכוונה תבחרו להמשך.

שיח בכיתה

המעמקים • מעבר לשורות

18

מעגל שיח

- מתי השוואה לאחרים עוזרת לנו, ומתי היא פוגעת?
- מה הייתם רוצים שילדים צעירים יידעו על פילטרים?
- איך נראית 'רשת חברתית בריאה' בעיניכם?

שאלות לפי עומק · חט"ע

הסטורי שלי והחיים שלי (המשך)

שם:

ייצוג חזותי

המעמקים · מעבר לשורות

19

שרטטו מאזניים: בכף אחת – אחריות אישית, ובשנייה – אחריות הרשתות. כתבו בכל כף נימוק מהטקסט.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לזהות טענה, טענת נגד ומסקנה בטקסט.
			אני יכול/ה להסביר את תפקידן של מילות קישור בלכידות הטקסט.
			אני יודע/ת לנסח עמדה מנומקת בשאלת האחריות האישית והציבורית.

אמת מול אשליה ברשת • חט"ע

כרטיס יציאה

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

1. מילת קישור אחת מהטקסט ותפקידה:

_____

2. עמדתי במשפט אחד: על מי מוטלת האחריות?

_____

3. שאלה שנשארה פתוחה אצלי:

_____

כמה נהניתי מהטקסט? 5 4 3 2 1

מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה – חט"ע. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	ב. ארבעים ושלוש
2	ב. הריב עם האח והקור
3	ב. מעלה לפעמים גם תמונות לא מושלמות
4	1. לא נכון 2. נכון 3. לא נכון 4. נכון
7	האחריות מוטלת גם על הרשתות ← טענה; איש אינו יכול להגן עלינו מפני עצמנו ← טענת נגד; מודעות אישית לצד מסגרת ציבורית ← ☒ מסקנה; הרשתות מתוגמלות על כל דקה מול המסך ← טענה
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג
9	ב. לעורר מודעות להשוואה בין 'מאחורי הקלעים' ל'חלון הראווה'
10	ב. מרחיבה את הדיון מהאישי לציבורי ומציגה עמדות מנוגדות
11	א. ניגוד

יצרה: רוית ראש בן ישי

קוראים את העולם שלנו • אמת מול אשליה ברשת • חוברת תלמיד לחט"ע

